

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра німецької філології

СИЛАБУС

освітнього компонента
ПРАКТИЧНИЙ КУРС ПИСЬМОВОГО ПЕРЕКЛАДУ

підготовки	бакалавра
спеціальності	035 Філологія
освітньо-професійної програми	Мова і література (німецька). Переклад

Луцьк 2023

Силабус ОК «Практичний курс письмового перекладу» підготовки бакалавра галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 035 «Філологія», за освітньо-професійною програмою «Мова і література (німецька). Переклад».

Розробники:

Бєлих О. М., доцент, доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук;

Бондарчук О. Ю., доцент, доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук;

Пасик Л. А., доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук;

Татарай Н. Ю., асистент кафедри німецької філології.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

 _____ (доц. Пасик Л. А.)

Силабус освітнього компонента оновлено та затверджено на засіданні кафедри німецької філології протокол № 1 від 29.08.2023 р.

Завідувач кафедри:

(доц. Зубач О. А.)

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	035 Філологія, Мова і література (німецька). Переклад, Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 360 год /12 кр.		Рік навчання: 2-3-ий
		Семестр: 3-6-ий
ІНДЗ: немає		Лекції: 48 год.
		Семінарські: 144 год.
		Самостійна робота: 146 год.
		Консультації: 22 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання	німецька	

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я та по батькові	Бєлих Оксана Миколаївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри німецької філології
Контактна інформація	тел. +38095 2488295
	bielykh.oksana@ukr.net ; Belych@vnu.edu.ua
Дні занять	згідно з розкладом
Прізвище, ім'я та по батькові	Бондарчук Олена Юріївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри німецької філології
Контактна інформація	тел. +38066 8556653
	Bondarchuk.Olena@vnu.edu.ua
Дні занять	згідно з розкладом
Прізвище, ім'я та по батькові	Пасик Людмила Адамівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри німецької філології
Контактна інформація	тел. +38 050 5938310
	Pasyk.Lyudmyla@vnu.edu.ua
Дні занять	згідно з розкладом

Прізвище, ім'я та по батькові	Тарарай Ніна Юріївна
Науковий ступінь	-
Вчене звання	-
Посада	асистент кафедри німецької філології
Контактна інформація	тел. +380 332 72 16 36
	tararaj@gmail.com
Дні занять	згідно з розкладом

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Практичний курс письмового перекладу включає такі дисципліни: «Лексико-граматичні аспекти перекладу», «Науково-технічний переклад», «Медіапереклад» та «Художній переклад».

Перекладацька діяльність є пріоритетною вимогою у сфері інтелектуальної діяльності та міжкультурної комунікації.

Практичний курс письмового перекладу входить до нормативних ОК навчального плану підготовки бакалавра за освітньо-професійною програмою «Мова і література (німецька). Переклад» та передбачає застосування перекладацьких навичок при перекладі текстів різних жанрів та у науковій діяльності.

Предметом курсу є лексичні, граматичні особливості перекладу, медіапереклад, художній переклад та науково-технічний переклад.

2. Пререквізити.

Для ефективності засвоєння змісту практичного курсу письмового перекладу необхідно добре володіти німецькою мовою, державною мовою, засвоїти дисципліни «Теорія і практика перекладу», «Лінгвокраїнознавство», «Література німецькомовних країн», «Інформаційні технології в лінгвістиці».

3. Мета і завдання ОК.

Метою викладання навчальної дисципліни є детальне ознайомлення студентів із лексико-граматичними аспектами перекладу і вдосконалення теоретичної бази, необхідної для успішного формування й розвитку практичних навичок перекладацької діяльності в межах текстів різних жанрів, формування у студентів-бакалаврів розуміння поняття «медіатекст», ознайомлення їх з характерними рисами художнього, медійного та науково-технічного тексту. Засвоєння курсу сприяє також підготовці студентів до написання курсових робіт та до проходження навчальної і виробничої перекладацької практики.

Основними завданнями вивчення ОК є:

- ознайомлення студентів з актуальними граматичними, семантичними, стилістичними та прагматичними проблемами перекладу та з можливими шляхами їх подолання;
- вивчення нормативних аспектів перекладу, принципів перекладацької стратегії та деяких прийомів перекладацької техніки;
- ознайомлення студентів з особливостями перекладу текстів різних стилів у межах мовної пари «німецька – українська» та «українська – німецька»;
- ознайомлення студентів із особливостями та труднощами літературного перекладу;
- ознайомлення з принципами та методами художнього перекладу, спрямованого на передачу максимальної точності змісту та авторської інтенції твору-джерела, формування траєкторії подальшого розвитку навичок художнього перекладу прозових та поетичних творів;
- формування у здобувачів освіти розуміння понять «медіалінгвістика» і «медіатекст»;
- ознайомлення здобувачів освіти з особливостями медійних текстів у діахронній перспективі;
- ознайомлення здобувачів освіти зі специфікою сучасних медійних текстів та проблемами перекладу, які нею зумовлені;
- окреслення найтипівіших проблем та труднощів перекладу медіатекстів;
- формування у студентів знань, умінь та навичок, необхідних для здійснення якісного перекладу медійних текстів;
- знання найголовніших понять у науково-технічній термінології, її значення й сфери вживання, типових проблем, що виникають під час галузевого перекладу;
- уміння здійснювати переклад з урахуванням лексико-семантичних особливостей науково-технічних текстів: переклад власних назв, термінів, неологізмів, а також слів, що не мають безпосередніх лексичних відповідників;
- здійснювати переклад науково-технічних текстів з урахуванням граматичних аспектів перекладу, зокрема особливості перекладу безособових форм дієслова, поширених в науково-технічних текстах;
- здійснювати переклад матеріалів науково-технічних газет та журналів;
- володіти навичками реферування та анотування іноземною мовою текстів;
- перекладати у двосторонньому режимі тексти, що відносяться до науково-технічної галузі в письмовій формі;
- володіння навичками користуватися словниками, довідковою літературою та іншими джерелами пошуку інформації.

4. Результати навчання (компетентності).

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в процесі опанування курсу студенти оволодівають наступними компетентностями:

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

- ЗК5.** Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК6.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК7.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК8.** Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК9.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК10.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК11.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК12.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК14.** Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ФК2.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- ФК3.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.
- ФК6.** Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- ФК7.** Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
- ФК8.** Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- ФК9.** Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- ФК11.** Здатність до надання консультацій з дотриманням норм літературної мови та культури мовлення.
- ФК13.** Здатність володіти екстралінгвальною компетентністю, тобто знаннями про побут, традиції та звичаї, економічні й географічні особливості, а також основні історичні факти німецькомовних країн.
- ФК14.** Здатність здійснювати письмовий та усний переклад різножанрових текстів із дотриманням лексичної, граматичної, синтаксичної і стилістичної еквівалентності та функціональної адекватності.
- ФК15.** Здатність володіти різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вичитування, редагування, зворотний переклад).

Запропонований курс зорієнтований на здобуття таких програмних результатів навчання:

- ПРН1.** Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- ПРН2.** Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

- ПРН3.** Організувати процес свого навчання й самоосвіти.
- ПРН6.** Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- ПРН7.** Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- ПРН8.** Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, та вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- ПРН9.** Характеризувати соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію, розуміти іншомовні соціокультурні реалії, знати й адекватно тлумачити різні зразки мовленнєвої поведінки.
- ПРН10.** Знати норми державної та іноземних літературних мов та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- ПРН11.** Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- ПРН14.** Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- ПРН17.** Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
- ПРН18.** Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
- ПРН20.** Усвідомлювати загальнолюдські й національні морально-духовні цінності для формування особистої відповідальної громадянської позиції і здатності діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики.
- ПРН21.** Забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну і стилістичну еквівалентність та функціональну адекватність у процесі письмового та усного перекладу різножанрових текстів.
- ПРН22.** Послугуватися різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вичитування, редагування, зворотний переклад).

5. Структура ОК

Лексико-граматичні аспекти перекладу Семестр 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. робота	Сам.роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. <i>Lexikalische Aspekte der Übersetzung</i>						
Thema 1. Polysemie / Homonymie. Phraseologische Schwierigkeiten der Übersetzung.	9	1	4	4	-	СЗ/ДС/Д/ ТНТ
Thema 2. Übersetzung der Metapher, Anapher, Alliteration, Personifikation.	10	2	4	4	-	СЗ/ДС/Д/ ТНТ
Thema 3. Oxymoron, Euphemismus, Hyperbel, Ironie und Sarkasmus – Übersetzungsschwierigkeiten.	10	2	4	4	-	СЗ/ДС/Д/ ТНТ
Thema 4. Die lexikalischen Transformationen des Übersetzens.	16	2	6	6	2	СЗ/ДС/Д/ ТНТ
Разом за модулем 1.	45	7	18	18	2	
Змістовий модуль 2. <i>Grammatische Aspekte der Übersetzung</i>						
Thema 5. Artikel: Kategorie der Bestimmtheit / Unbestimmtheit. Die Übersetzung der Nomen, Pronomen, Numerales, Präpositionen.	10	1	4	4	1	СЗ/Д/ДС
Thema 6. Verwendung und Übersetzung von Zeitformen, Passiv.	10	1	4	4	1	СЗ/Д/ДС/ ТНТ
Thema 7. Infinitiv, Infinitivkonstruktionen: Anwendung und Übersetzung. Partizipien.	10	1	4	4	1	СЗ/Д/ДС
Thema 8. Die grammatischen Transformationen des Übersetzens.	15	2	6	6	1	СЗ/ДС/Д/ ТНТ
Разом за модулем 2.	45	5	18	18	4	
Всього годин / балів	90	12	36	36	6	40 б.
Підсумковий контроль						
Види підсумкових робіт						Бал
Модульні контрольні роботи або за потреби екзамен						60 б.
Всього балів за роботу в семестрі (поточний контроль) та екзамен						100 б.

*Форми навчання та контролю: СЗ – семінарське заняття, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Д – доповнення, Т – тести, ТР – тренінг, ТНТ – тренінг наукових та технічних термінів, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, (П)МКР / КР – (підсумкова) модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Науково-технічний переклад Семестр 4

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. робота	Сам.роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Besonderheiten der wissenschaftlichen und technischen Texte und ihre Übersetzung						
Thema 1. Begriffe. Genres der wissenschaftlichen und technischen Texte und ihre Besonderheiten.	8	2	2	4	-	СЗ+Д+ТНТ+Д/2
Thema 2. Beschreibung unterschiedlicher technischer Anlagen und Geräte.	11	2	4	4	1	СЗ+Д+ТНТ+Д/4
Thema 3. Beschreibung der Technologien und des Charakters der Betriebsprozesse.	13	2	6	4	1	СЗ+Д+ТНТ+Д/6
Thema 4. Patentliteratur.	10	1	4	4	1	СЗ+Д+ТНТ+Д/4
Thema 5. Werbung. Beschreibung der Skizzen.	9	1	4	4		СЗ+Д+ТНТ+Д/6
Разом за модулем 1	51	8	20	20	3	
Змістовий модуль 2. Referat und Resümee						
Thema 6. Struktur des Resümeees. Struktur des Referats.	9	1	4	4	-	СЗ+Д+ТНТ+Д/2
Thema 7. Wesen und Methoden der Materialkompression des Originals.	10	1	4	4	1	СЗ+Д+ТНТ+Д/4
Thema 8. Inhaltliche Fehler in der wissenschaftlichen und technischen Analyse.	10	1	4	4	1	СЗ+Д+ТНТ+Д/6
Thema 9. Gründe für Übersetzungsfehler.	10	1	4	4	1	СЗ+Д+ТНТ+Д/6
Разом за модулем 2	39	4	16	16	3	
Всього балів за поточний контроль						40 б.
Всього балів за підсумковий контроль						60 б.
Всього годин / балів	90	12	36	36	6	100 б.

*Форми навчання та контролю: СЗ – семінарське заняття, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Д – доповнення, Т – тести, ТР – тренінг, ТНТ – тренінг наукових та технічних термінів, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, (П)МКР / КР – (підсумкова) модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Медіапереклад Семестр 5

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. (Сем.)	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Medienübersetzung: Allgemeines						
Thema 1. Medienlinguistik und Medienübersetzung. Sprache und kommunikative Strategien in den Medien.	15	2	6	6	1	СЗ/ДС/Д/ТНТ/ 5
Thema 2. Medientext in der modernen Linguistik, in der Kommunikationstheorie und im historischen Kontext. Grundtypen der Medientexte.	15	2	6	6	1	СЗ/ДС/Д/ТНТ/ 5

Thema 3. . Intertextualität der Medientexte. Korrelation des Gesprochenen und des Geschriebenen in den Medientexten. Realität und Fiktion. Nachrichtentext in der Presse, im Fernsehen und in den Online-Medien. Der Zusammenhang zwischen Text und Bild.	15	2	6	6	1	C3/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Разом за модулем 1	45	6	18	18	3	
Змістовий модуль 2. Besonderheiten der Translation der Medientexte						
Thema 4. Diskurs der sozialen Netzwerke und seine Übersetzung. Schlagzeilen und Zeitungsrubriken im Kontext der Übersetzung.	15	2	6	6	1	C3/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Thema 5. Nachrichten, Reportage, Kommentar: Spezifik der Übersetzung. Schwierigkeiten bei der Übersetzung der Nachrichtentexte.	15	2	6	6	1	C3/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Thema 6. Untertitelung und Synchronisation.	15	2	6	6	1	C3/ДС/Д/ ТНТ/ 5
Разом за модулем 2	45	6	18	18	3	
Всього годин:	90	12	36	36	6	30 б.
Самостійна робота				36		10 б.
Разом						40 б.
Підсумковий контроль						
Види підсумкових робіт						Бал
Модульні контрольні роботи або за потреби екзамен						60 б.
Всього балів за роботу в семестрі (поточний контроль) та екзамен						100 б.

*Форми навчання та контролю: СЗ – семінарське заняття, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Д – доповнення, Т – тести, ТР – тренінг, ТНТ – тренінг наукових та технічних термінів, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, (П)МКР / КР – (підсумкова) модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Художній переклад

Семестр 6

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Сам. поб.	Конс.	*Форма конгр./ Балли
Змістовий модуль 1. Grundlagen des literarischen Übersetzens						
Thema 1. Theoretische Grundlagen des literarischen Übersetzens. Objekt und Gegenstand und Ziel der literarischen Translation.	9	1	4	4		ДС+СЗ+ Д/ 4
Thema 2. Geschichte der ukr.-dt. Übersetzungsbeziehungen. Genres und Stile.	10	1	4	4	1	ДС+СЗ+ Д/ 4
Thema 3. Lexikalisch-grammatische Probleme der Translation. Übersetzungsversuche am Beispiel von Prosa.	10	2	4	4		ДС+СЗ+ Д/ 4
Thema 4. Morphologische und syntaktische Probleme der Translation. Übersetzungsversuche am Beispiel von Prosa.	11	2	4	4	1	ДС+СЗ+ Д/ 4
Всього за модулем 1.	40	6	16	16	2	16
Змістовий модуль 2. Individueller Stil des Autors. Rolle des Übersetzers und Translationsarten						

Thema 5. Besonderheiten des Stils der schöngeistigen Literatur. Individueller Stil des Autors. Übersetzung der Lyrik.	10	2	4	4		ДС+СЗ+ Д / 4
Thema 6. Translationsarten. Komparative Übersetzungsanalyse. Übersetzung von Drama.	11	2	4	4	1	ДС+СЗ+ Д / 4
Thema 7. Adäquatheit in literarischen Übersetzungen. Übersetzung der Prosa.	9	1	4	4		ДС+СЗ+ Д / 4
Thema 8. Übersetzung als Kunst. Äquivalenz.	10	1	4	4	1	ДС+СЗ+ Д / 4
Thema 9. Vortrag/Präsentation	10		4	6		Д / 8
Всього за модулем 2.	50	6	20	22	2	24
Всього годин	90	12	36	38	4	40 б.
Підсумковий контроль						
Види підсумкових робіт						Бал
Модульні контрольні роботи або за потреби екзамен						60 б.
Всього балів за роботу в семестрі (поточний контроль) та екзамен						100 б.

*Форми навчання та контролю: СЗ – семінарське заняття, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Д – доповнення, Т – тести, ТР – тренінг, ТНТ – тренінг наукових та технічних термінів, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, (П)МКР / КР – (підсумкова) модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота студента передбачає засвоєння ним навчального матеріалу в час, вільний від обов’язкових аудиторних занять (лекційних та семінарських занять), без участі викладача та опрацювання ним теоретичної літератури. Самостійна робота студента може виконуватися у бібліотеці або в домашніх умовах. Діагностику якості самостійної роботи студента та аналіз її результатів викладач здійснює під час семінарських занять, а також в позааудиторний час за графіком консультаційних занять, складеним кафедрою німецької філології з урахуванням потреб і можливостей студента.

Самостійна робота студента забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними при вивченні навчальної дисципліни: навчальними та методичними посібниками, силабусом, конспектами лекцій, технічними засобами навчання.

Самостійна робота студента включає:

1. Самостійне опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, тобто виділених навчальних тем за змістовими модулями та виконання практичних завдань семінарів.
2. Вивчення окремих тем або питань, що не розглядаються в курсі лекцій, для написання тез або статті.
3. Укладання словника наукових термінів для систематизації вивченого матеріалу та його засвоєння.

4. Виконання практичних завдань з курсу згідно тематики семінарських занять з метою удосконалення навичок практичного використання словникового та фразеологічного складу мови.

5. Написання реферату за опрацьованим матеріалом, якщо такий передбачений. Тематика рефератів пропонується відповідно до курсу, який вивчається.

6. Під час вивчення ОК «Медіапереклад» студент зобов'язаний перекласти газетний текст новин обсягом 400-500 слів, перекласти пост із німецьких соціальних мереж українською мовою обсягом 400-500 слів, написати та опублікувати тези на одну із тем курсу, перекласти новинний блок із каналу Deutsche Welle (самостійна робота оцінюється в 10 балів і додається до поточного контролю).

Тематика рефератів

(Лексико-граматичні аспекти перекладу):

1. Sprachsystem und Sprachverwendung.
2. Der Stil des Autors und des Übersetzers.
3. Der Satzumfang als stilistisches Mittel (Der kurze Satz, erweiterter Satz, Satzgefüge).
4. Die Bedeutung der Satzarten bei der Übersetzung (Der Aussagesatz, der Ausrufesatz, der Aufforderungssatz, der Fragesatz).
5. Die Besonderheiten der Tempusformen bei der Übersetzung (Präsens, Futur).
6. Die Besonderheiten der Tempusformen bei der Übersetzung (Perfekt, Präteritum (Imperfekt), Plusquamperfekt (vollendete Vergangenheit)).
7. Die Aussageweisen (Modi) als stilistische Mittel (Der Indikativ, der Der Konjunktiv).
8. Sprachetikette und ihre Adaption in der Übersetzung.
9. Übersetzbarkeit versus Unübersetzbarkeit.
10. Explikation und Implikation als Übersetzungsverfahren.
11. Die lexikalischen Transformationen des poetischen Übersetzens.
12. Die grammatischen Transformationen des poetischen Übersetzens.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань студентів регулюється [Положенням ВНУ імені Лесі Українки](#) про поточний та підсумковий контроль.

Політика викладача щодо студентів: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, яке впливає на нарахування балів за поточне оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, академічна мобільність) навчання може відбуватись в онлайн-формі за погодженням у деканаті.

Політика щодо академічної доброчесності регулюється [Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#) і передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: За практичні заняття студент може отримати максимальний бал 40. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний чи закордонне стажування).

Студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#). Згідно встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом. Здобувач освіти у встановлені терміни подає заяву на ім'я декана та долучає усі необхідні документи до розгляду. Матеріали розглядаються на засіданні Предметної комісії, створеної розпорядженням декана факультету, у присутності здобувача освіти.

За участь у роботі проблемної групи із успішною публікацією тез доповіді або статей здобувачі освіти можуть отримати додаткові бали за поточне оцінювання.

Політика щодо академічної мобільності. Невід'ємною частиною вивчення іноземної мови та становлення кваліфікованого випускника вважаємо академічну мобільність, яка регулюється відповідним [Положенням про реалізацію права на академічну мобільність ВНУ імені Лесі Українки](#).

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є екзамен. Сумарна кількість балів, яку студент отримує при засвоєнні змістових модулів за 100-бальною шкалою (40 балів – за поточний та 60 балів – за підсумковий контроль), визначає його загальну оцінку.

Поточне оцінювання, яке має на меті перевірку рівня знань студента, здійснюється викладачем протягом семестру на лекційних і семінарських заняттях у межах змістових модулів. Максимальна оцінка студента за поточне оцінювання складає 40 балів (може включати бал за самостійну роботу). Цей бал обчислюється як загальна сума всіх балів за усні та письмові відповіді на аудиторних заняттях.

- ✓ Оцінка «відмінно» відповідає 5 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання тестів, виконання самостійної роботи і ставиться за широкі й системні знання теоретичного й практичного матеріалу з курсу.

- ✓ Оцінка «добре» відповідає 4 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання тестів, виконання самостійної роботи і ставиться за хороші знання теоретичного й практичного матеріалу з курсу.
- ✓ Оцінка «задовільно» відповідає 3 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання тестів, виконання самостійної роботи і ставиться за базові знання теоретичного й практичного матеріалу з курсу.
- ✓ Оцінка «незадовільно» відповідає 0-2 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання тестів, виконання самостійної роботи і ставиться у випадку невиконання практичних завдань та незнання теоретичного матеріалу з курсу.

Підсумкове оцінювання полягає у написанні модульної контрольної роботи із пройденого курсу. Максимальна оцінка студента за підсумкове оцінювання складає 60 балів.

Якщо *загальний бал* з дисципліни (сума балів за поточний та підсумковий контроль) становить не менше 75 балів, то, за згодою студента, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни. Якщо студент хоче підвищити бал, він має скласти іспит, при цьому бали, набрані студентом за результатом підсумкової модульної контрольної роботи, анулюються.

Студенти складають іспит згідно з розкладом, затвердженим навчальним відділом університету. На іспит виносяться теми, що опрацьовувалися протягом вивчення курсу.

Відповідь вважається *повною (60 балів)*, якщо студент повністю оволодів матеріалом, обізнаний з усіма поняттями і термінами навчального курсу і адекватно оперує ними під час відповідей на поставлені питання, а також посилається на наукові дослідження з навчальної дисципліни, ознайомлений зі спеціальною літературою; демонструє здатність аналізувати факти, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками.

Відповідь вважається *недостатньо повною (40 балів)* за умов непоганого володіння знаннями з навчального предмету. Відповідь студента має бути правильною і обґрунтованою. Студент повинен продемонструвати знання теоретичного матеріалу, навички самостійної навчально-пізнавальної діяльності, здатність викладати матеріал в певній логічній послідовності. Допускаються незначні помилки, які не впливають на загальне розуміння викладеного матеріалу.

Відповідь вважається *неповною (20 балів)*, якщо продемонстровані знання з предмету носять фрагментарний і поверхневий характер. Теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Студент обізнаний з літературними джерелами з навчальної дисципліни, але не може дати достатньо критичної їх оцінки; допускає суттєві помилки, які порушують логіку викладення матеріалу.

Іспит вважається *нескладеним* за умов неправильної або неповної відповіді, яка свідчить про нерозуміння поставленого завдання. Студент не володіє понятійно-категоріальним апаратом, необізнаний з літературою з навчальної дисципліни і допускає грубі помилки у викладенні матеріалу.

Якщо здобувач освіти не склав іспит з першого разу, то має можливість перескладати його ще двічі (другий раз – викладачеві, третій раз – комісії).

Питання, що виносяться на іспит:

Лексико-граматичні аспекти перекладу

1. Artikel: Kategorie der Bestimmtheit / Unbestimmtheit.
2. Polysemie / Homonymie.
3. Phraseologische Schwierigkeiten der Übersetzung.
4. Die Übersetzung der Nomen, Pronomen.
5. Die Übersetzung der Numerales, Präpositionen
6. Verwendung und Übersetzung von Zeitformen, Passiv.
7. Infinitiv, Infinitivkonstruktionen: Anwendung und Übersetzung.
8. Partizipien: Anwendung und Übersetzung.
9. Übersetzung der Satzarten.
10. Übersetzungseinheit (ÜE).
11. Die Übersetzung der sprachlichen Mittel.
12. Äquivalenz / Adäquatheit.
13. Technik des Übersetzens.
14. Lexikalische Aspekte der Übersetzung.
15. Grammatische Aspekte der Übersetzung.

Науково-технічний переклад

1. Види перекладу. Науково-технічний переклад.
2. Види науково-технічного перекладу.
3. Основні засоби науково-технічного перекладу.
4. Терміни та термінологія.
5. Жанри науково-технічної літератури та їхні особливості.
6. Переклад директивних текстів.
7. Опис різноманітних технічних приладів та агрегатів.
8. Переклад інструкцій.
9. Опис технологій та характеру виробничих процесів.
10. Специфіка роботи перекладача на виробництві.
11. Переклад документації.
12. Патентна література.
13. Реферативні видання.
14. Рекламні матеріали.
15. Опис креслень.
16. Призначення та суть анотування та реферування. Принципова різниця між анотацією та рефератом.
17. Структура анотації. Структура реферату.
18. Суть та методи компресії матеріалу першоджерела.
19. Змістові помилки.
20. Причини перекладацьких помилок.

21. «Хибні друзі перекладача» при науково-технічному перекладі.

Медіапереклад

1. Культурна історія ЗМІ та медійних установ.
2. Поняття медіалінгвістики.
3. Поняття медіатексту.
4. Поняття медіаперекладу. Предмет, об'єкт, мета медіаперекладу.
5. Мова і комунікативні стратегії в ЗМІ.
6. Основні типи медійних текстів.
7. Інтертекстуальність медійних текстів.
8. Співвідношення усного та писемного в медійних текстах.
9. Реальність та фікція в медійних текстах.
10. Текст новин у пресі, на телебаченні та в онлайн-ЗМІ.
11. Зв'язок тексту та зображення.
12. Переклад коміксів та онлайн-ігор
13. Дискурс соціальних мереж та способи його перекладу.
14. Газетні заголовки і рубрики в контексті перекладу.
15. Новини: специфіка перекладу.
16. Репортаж: специфіка перекладу.
17. Коментар: специфіка перекладу.
18. Субтитрування.
19. Труднощі перекладу текстів новин.
20. Реалії в медіатекстах і переклад.
21. Субтитрування.
22. Синхронізація.
23. Перекладацькі трансформації для відтворення німецькомовних текстів новин українською мовою.
24. Переклад та інтерпретація медіатексту.
25. Політична лексика і переклад.

Художній переклад

1. Theoretische Grundlagen der literarischen Übersetzung. Gegenstand, Objekt und Ziel der literarischen Übersetzung.
2. Geschichte der ukrainisch-deutschen Translationsbeziehungen in der literarischen Übersetzung.
3. Ebenen und Einheiten der Übersetzung.
4. Genres und Stil der schönen Literatur.
5. Lexikalisch-grammatische Besonderheiten des literarischen Übersetzens.
6. Lexikalische Schwierigkeiten bei der Übersetzung.
7. Morphologie und Syntax in der literarischen Übersetzung.
8. Übersetzung von Phraseologismen.
9. Übersetzung von Realienwörtern.
10. Besonderheiten und Schwierigkeiten bei der Übersetzung von Prosa.
11. Satztypen. Wortfolge. Inversion.

12. Äquivalenz und Adäquatheit.
13. Transfer von Raum und Zeit in der literarischen Übersetzung.
14. Skopos in der Übersetzung.
15. Benutzung von Originaltexten in der Übersetzung.
16. Faktoren von Nicht-Adäquatheit der Übersetzung.
17. Individueller Stil des Autors und Wege seines Transfers.
18. Persönlichkeit des Autors und seine Rolle in der Übersetzung.
19. Ukrainische Übersetzer ins Deutsche.
20. Übersetzung von Lyrik – ein Kunstwerk.
21. Übersetzungsverfahren bei der literarischen Übersetzung.
22. Nachklang, Transkription, Transliteration.
23. Beschreibende Übersetzung.
24. Komparative Übersetzungsanalyse.
25. Übersetzung von Drama.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Література

Лексико-граматичні аспекти перекладу

Основна література

1. Белих, О., Климюк, М. Структурно-семантичні та перекладацькі особливості німецької військової термінології. *Актуальні питання іноземної філології*, (17), 2023. С. 11–19. <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2022-17->
2. Белих О. Дидактика письмового перекладу. Виклики та парадокси соціальної взаємодії в постмодерному світі: лінгвістичний та психологічний аспекти : матеріали II Міжнар.наук.-практ.конф. (15-16 квітня 2021 р.) /за заг. ред. О. В. Лазорко, В. А. Ущиної. Луцьк, 2021. с. 46-49.
3. Vielykh O. Anmerkungen zur Übersetzung eines Gedichtes von Heinrich Heine in Lesja Ukrainkas Fassung. *Германістика в транскультурному вимірі: теорія та практика = Germanistik in transkulturellen Räumen: Theorie und Praxis* : матеріали XXVII Міднар. наук.-практ. конф. Асоціації українських германістів (25-26 вересня 2020 р.). Львів : ПАІС, 2020. С. 23-25.

4. Bielykh O. Syntaktische Funktionen der Partizipien Präsens im Mittelhochdeutschen. *Modern Methodology of Science and Education : International Scientific and Practical Conference World Science, № 6(22), Vol.3 (May 31, 2017, Dubai, UAE)*". Dubai. : RostTranse Trade F Z C company, 2017. P. 33-37.
5. Bielykh O., Blyznyuk L. Linguostilistische Besonderheiten der Kunstmärchen von Cornelia Funke. *Актуальні питання іноземної філології : наук. журн. / за ред.: І. П. Біскуб та ін. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2018. № 8. С. 30-34.*
6. Koller W. Einführung in die Übersetzungswissenschaft. 4., völlig neu bearb. Auflage. Heidelberg; Wiesbaden: Quelle & Meyer. 2004. 343 S.
7. Nord C. Textanalyse und Übersetzen. Theoretische Grundlagen, Methode und didaktische Anwendung einer übersetzungsrelevanten Textanalyse. 4., überarbeitete Auflage. Julius Groos Verlag. Tübingen. 283 S.
8. Prunc E. Einführung in die Translationswissenschaft. Uni Graz Online: <https://online.unigraz.at>

Додаткова література

1. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад: на матеріалі англomовних перекладів української прози. Львів: Видавництво при Львівському державному університеті, 1989. 215 с.
2. Кияк Т. Р. Теорія та практика перекладу (німецька мова) / Т. Р. Кияк, О. Д. Огуй, А. М. Науменко. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.
3. Коваленко А. Я. Загальний курс науково-технічного перекладу. Київ, 2002. 320 с.
4. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: навчальний посібник. Київ: Юніверс, 2003. 280 с.
5. Леся Українка. Повне академічне зібрання творів Лесі Українки у 14 томах. Т. 8. Переклади: поезія, проза, драма, публіцистика та інше / ред., передм. М. Стріха; упоряд. О. Маланій, О. Белих та ін.; комент. О. Полюхович. *Повне академічне зібрання творів Лесі Українки у 14 томах.* Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 1116 с.
6. Леся Українка у світі перекладу (вибрані переклади європейськими мовами): навчальний посібник для студентів спеціалізацій «германські мови та літератури» (англійська мова і література, німецька мова і література), «романські мови та літератури» (французька мова і література, іспанська мова і література), «слов'янські мови та літератури» (польська мова і література, російська мова і література), «прикладна лінгвістика», «українська мова та література» / уклад. : О. М. Белих, Н. Г. Лисецька та ін. ; за заг. ред. Н. О. Данилюк. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 272 с. (Гриф Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, рішення вченої ради (протокол № 2 від 22.02.2018 р.)).

Науково-технічний переклад

Основна література

1. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 1 : пер. з англ. / за ред.: Івз Гамбієра та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченко та Л. М. Черноватого. Вінниця: Нова Книга, 2020. 552 с.
2. Застровський О. А., Застровська С. О., Зубач О. А., Пасик Л. А. Практикум з перекладу. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 137 с.
3. Кияк Т. Р. Теорія та практика перекладу (німецька мова) / Т. Р. Кияк, О. Д. Огуй, А. М. Науменко. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.
4. Коваленко А. Я. Загальний курс науково-технічного перекладу. Київ, 2002. 320 с.
5. Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г. Концептуальний переклад: до питання трансферу культурно маркованих текстових елементів (німецька та українська мови). *Актуальні питання іноземної філології*: наук. журн. / (редкол.: І. П. Біскуб (голов. ред.) та ін.). Луцьк, 2020. № 13. С. 33–39.
6. Огуй О. Д. Актуальні проблеми німецько-українського перекладу. Чернівці: Рута, 2004. 256 с.
7. Практикум з науково-технічного перекладу (німецька мова) : навч. посібник для студентів 4–5 курсів фак. «Референт-перекладач» / Нар. укр. акад., [каф. теорії та практики перекладу ; упоряд. Д. О. Фадєєв]. Харків: Вид-во НУА, 2017. 78 с.

Додаткова література

8. База даних юридичних термінів. URL: <http://rechtsdialog.org/ua/baza-danykh-dlia-korystuvachiv>
9. Кучер З. І., Орлова М. О., Ліпісівський М. Л. Галузевий переклад : Німецька мова : Навч. посібник. Вінниця: Нова книга, 2018. 144 с.
10. Міщенко А. Л. Лінгвістика фахових мов та сучасна модель науково-технічного перекладу : Монографія. Вінниця: Нова книга, 2013. 448 с.
11. Моїсєєва Н. О., Савостіна Д. Д. Лексичні труднощі перекладу юридичної термінології. Молодий вчений. 2020. №10. С. 473–477. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2020/10/97.pdf>
12. Синегуб С. В. Theorie und Praxis der Übersetzung: Deutsch – Ukrainisch. Теорія та практика перекладу з німецької мови. : Навч. посібник. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2018. 272 с.
13. Kadric M., Kaindl K. (Hg.). Berufsziel Übersetzen und Dolmetschen. Tübingen: Narr Francke Attempto Verlag GmbH+Co. K, 2016. 340 S
14. trans-kom. Wissenschaftliche für Translationswissenschaft und Fachkommunikation. URL.: <http://www.trans-kom.eu/>
15. Селігей П. О. Український науковий текст: проблеми комунікативної повноцінності та стильової досконалості (Автореферат докторської дисертації). Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Київ, Україна. 2016. 22 с.

16. Gruber H. (2016). Das Signalisieren von Kohärenzstrukturen in deutschsprachigen wissenschaftlichen Texten. 2016. URL: <https://bop.unibe.ch/linguistik-online/article/view/2812/4152>
17. Hinterhölzl R., Catasso N. On the question of subordination or coordination in V2-relatives in German. In I. Reich & A. Speyer (Eds.), *Coand Subordination in German and Other Languages* Hamburg : Buske. 2016. Pp. 99–125.
18. Repp S., Struckmeier V. *Syntax. Eine Einführung*. Stuttgart/Weimar : Metzler. 2020. 422 s.

Медіапереклад

Основна література

1. Бондарчук О. Ю, Лисецька Н. Г., Пасик Л. А. Переклад як трансфер культури (художній, науково-технічний та медіа-дискурс). Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія». Острог : Вид-во НаУОА, 2021. Вип. № 12 (80). С. 126–130. (Категорія Б) DOI: [https://doi.org/10.25264/2519-2558-2021-12\(80\)-126-130](https://doi.org/10.25264/2519-2558-2021-12(80)-126-130).
2. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 1 : пер. з англ. / за ред.: Івз Гамбієра та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченко та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2020. 552 с.
3. Застровський О. А., Застровська С. О., Зубач О. А., Пасик Л. А. Практикум з перекладу. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 137 с.
4. Кияк Т. Р. Теорія та практика перекладу (німецька мова) / Т. Р. Кияк, О. Д. Огуй, А. М. Науменко. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.
5. Пасик Л. А. Медіапереклад: загальна характеристика. *Пріоритетні шляхи розвитку науки* : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції м. Київ, 12-13 жовтня 2021 року. Київ : МЦНіД, 2021. С. 34–36.
6. Пасик Л. Переклад та локалізація відеоігор. *«Іноземна мова у полікультурному просторі: досвід та перспективи»* : збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Кам'янець-Подільський, 6 квітня 2023 р. / редкол. Т. В. Калинюк (відп. ред.) та ін. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. С. 143–145.
7. Синегуб С. В. *Theorie und Praxis der Übersetzung: Deutsch – Ukrainisch*. Теорія та практика перекладу з німецької мови. : Навч. посібник. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2018. 272 с.
8. Щигло Л.В. *Основи теорії та практики перекладу*. Німецька мова : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2015. 214 с.
9. Kadric M., Kaindl K. (Hg.). *Berufsziel Übersetzen und Dolmetschen*. Tübingen : Narr Francke Attempto Verlag GmbH+Co. K, 2016. 340 S.
10. Stolze R. *Übersetzungstheorien. Eine Einführung*. 6., überarbeitete und erweiterte Auflage. Narr Verlag, 2011. 311 S.

Додаткова література

1. Губарець В. В. Редактор і переклад. Основи видавничої роботи з відтвореними текстами : навчальний посібник. Київ : Богдан. 2012. 176 с.
2. trans-kom. Wissenschaftliche für Translationswissenschaft und Fachkommunikation. URL.: <http://www.trans-kom.eu/>

Художній переклад

Основна література

1. Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г. Концептуальний переклад : до питання трансферу культурно маркованих текстових елементів (німецька та українська мови). Актуальні питання іноземної філології : наук. журнал. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. № 13. С. 33-38.
2. Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г. Художній переклад (Частина I) : навч.-метод. реком. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 124 с
3. Ейгер Г.В. Аспекты теории перевода и избранные поэтические переводы. К 90-летию со дня рождения доктора филологических наук профессора Генриха Вильгельмовича Ейгера : монография / сост., общ. ред. Л.С. Пихтовникова. Х. : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2014. 244 с.
4. Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г., Пасик Л. А. Переклад як трансфер культури (художній, науково-технічний та медіа-дискурс). Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія». Острог : Вид-во НаУОА, 2021. Вип. № 12 (80). С. 126–130. (Категорія Б) DOI: [https://doi.org/10.25264/2519-2558-2021-12\(80\)-126-130](https://doi.org/10.25264/2519-2558-2021-12(80)-126-130).
5. Іваницька М. Особистість перекладача в українсько-німецьких літературних взаєминах: монографія / Марія Іваницька. Чернівці: Книги – XXI, 2015. 607 с.
6. Кияк Т. Р. Міжкультурна комунікація, дискурс та переклад. Стиль і переклад: збірник наукових праць, 2015. С. 85–91. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/akpif_2015_2_17.pdf
7. Кияк Т. Р. Перекладознавство (німецько-український напрям) : підручник / Т. Р. Кияк, А. М. Науменко, О. Д. Огуй. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 543 с.
8. Щигло Л.В. Основи теорії та практики перекладу. Німецька мова : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2015. 214 с.
9. Lysetska Nataliia. The Reception of Lesia Ukrainka's Works in German: The Significance of the Concept of „Struggle”. *Kyiv-Mohyla Humanities Journal* 8. Kyiv: National University of Kyiv-Mohyla Academy. 2021. Pp. 85–101. (Категорія А). <https://doi.org/10.18523/kmhj249189.2021-8.85-101> (Scopus, WOS).
10. Stolze R. Übersetzungstheorien. Eine Einführung. 6., überarbeitete und erweiterte Auflage. Narr Verlag, 2011. 311 S.
11. Translation : Wissenswertes : навч.-метод. реком. / О. А. Зубач, Л. А. Пасик, О. М. Белих, О. Ю. Бондарчук. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 72 с.

Додаткова література

12. Бондарчук О. Ю., Пасик Л. А., Рись Л. Ф. Особливості формування міжкультурної компетентності на заняттях із німецької мови. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 37. Том 1. с. 190 – 196. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/37-1-30>.
13. Кучер З. І. Практика перекладу. Німецька мова / З. І. Кучер, М. О. Орлова, Т. В. Редчиць. Вінниця : Нова книга, 2013. 504 с.
14. Леся Українка у світі перекладу (вибрані переклади європейськими та східними мовами) / укл.: А. М. Архангельська, О. М. Белих, А. В. Біднюк, Л. В. Бондарук, Ван Їцзін, О. А. Вишнеvsька, О. С. Воробей, О. П. Гуз, Н. О. Данилюк, С. В. Засєкін, І. М. Калиновська, Н. Г. Лисецька, Р. Мерзова, І. Мchedладзе, Н. Наскідашвілі, А. Б. Павлюк, О. І. Приймачок, О. О. Рогач, А. Л. Татаренко, Т. М. Хайчевська, І. В. Чарікова, С. Чхатарашвілі; упоряд. і відп. ред. Н. О. Данилюк: навч. посіб. для студ. спец. 035. Філологія. 2-е вид., випр. і доп. (Рекомендовано до друку та надано гриф «Затверджено вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки» (протокол № 6 від 27.05.2021 р.). Київ: Кондор, 2021. 355 с.
15. Koller, Werner. Linguistik und kulturelle Dimension der Übersetzung. In den 70er Jahren und heute // Thome, Gisela et al. (eds.): Kultur und Übersetzung. Methodologische Probleme des Kulturtransfers. Tübingen, 2002. S. 115–130.

Лексикографічні джерела та корпуси до курсу

1. Німецько-український фразеологічний словник / уклад.: Гаврись В. І., Пророченко О. П. Київ : Рад. шк., 1981. 382 с.
2. Agricola E. Wörter und Wendungen. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1992. 818 S.
3. DUDEN. URL : <https://www.duden.de/>
4. Duden. Das Bedeutungswörterbuch. Band 10. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 2002. 1103 S.
5. Duden. Deutsches Universal Wörterbuch A-Z. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1996. 1816 S.
6. Duden. Das Herkunftswörterbuch. Band 7. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1997. 840 S.
7. Duden. Das Stilwörterbuch. Band 2. Mannheim ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1970. 846 S.
8. Duden. Die deutsche Sprache zur Jahrtausendwende / Hrsg. K. M. Eichhoff-Cypes u. R. Hoberg. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 2000. 344 S.
9. Duden. Die sinn- und sachverwandten Wörter. Band 8. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1998. 858 S.

10. Duden. Redewendungen. Idiomatisches Wörterbuch. Band 11. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1998. 864 S.
11. Duden. Richtiges und gutes Deutsch. Band 9. Mannheim : Dudenverlag, 1985. 803 S.
12. Duden. Zitate und Aussprüche. Band 12. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 2002. 959 S.
13. DWDS. Режим доступа URL : <https://www.dwds.de/>
14. Friedrich W. Moderne deutsche Idiomatik. Alphabetisches Wörterbuch mit Definitionen und Beispielen. München : Max Hueber Verlag, 1995. 565 S.
15. Langenscheidt Online Wörterbücher. Режим доступа: <https://de.langenscheidt.com/>
16. Lewandowski Th. Linguistisches Wörterbuch, in 3 Bdn. Wiesbaden, 1990. S. 158–162.
17. OWID. URL : <https://www1.ids-mannheim.de/lexik/owid.html>
18. PONS. Online-Wörterbuch. URL : <https://de.pons.com/>
19. Wander K. F. W. Deutsches Sprichwörterlexikon. Ein Hausschatz für das deutsche Volk. B. 4, Leipzig, 1876 (Neudruck Darmstadt 1977), Sp. 1355.
20. WDG – Wörterbuch der deutschen Gegenwartssprache. Berlin, 1961–1977.
21. Weidenfeld K. S. Lexikon der schönsten Sprichwörter und Zitate. Berlin : Bassermann, 2000. 400 S.
22. WORTSCHATZ. Universität Leipzig. URL : <https://wortschatz.uni-leipzig.de/de>